Dosarul nr. 4r-2021/25 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
4-24125995-02-4r-17062025 Judecător Dumitru BOSÎI

D E C I Z I E
în numele Legii

12 iunie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Sergiu BURCA împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r - 4168/2024 din 27 martie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024, în privința lui ***BURCA Sergiu*** în temeiul art.70 alin.(2) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 06.11.2024 până la 27.03.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 17.06.2025 până la 12.06.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 23.10.2024 agentul constatator al Inspectoratul de Poliție Râșcani, NIȚA Adriana, a încheiat procesul - verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 prin care BURCA Sergiu a fost sancționat conform prevederilor art.70 alin.(2) Cod contravențional, reținându-se că, la data de 13.09.2024, în mun. Chișinău, *****, BURCA Sergiu a răspândit cu buna știință informație mincinoasă ce defăimează o altă persoană fiind însoțită de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni și anume a postat pe rețelele de socializare Facebook informație Constantin MOVILĂ învinuind în participare unui grup criminal, prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art.70 alin.(2) Cod contravențional.

La data de 24.10.2024, BURCA Sergiu, nefiind de acord cu procesul - verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din data de 23.10.2024 întocmită de către Inspectoratul de Poliție Râșcani, în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional, a depus o

contestație împotriva procesul - verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator.

În motivarea contestației, acesta a indicat că, consideră procesul - verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator ca fiind neîntemeiată.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r - 4168/2024 din 27 martie 2025,* a fost respinsă ca neîntemeiată contestația depusă de către BURCA Sergiu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024, întocmit conform prevederilor art.70 alin.(2) Cod contravențional.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Sergiu BURCA a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r - 4168/2024 din 27 martie 2025, cu și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încetarea procesului din motivul că fapta nu întrunește elementele unei contravenții.*

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de fond a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei, menținând în mod neîntemeiat actele contestate. Aceasta invocă încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și aplicarea incorectă a normelor de drept material și procedural contravențional.

Recurentul afirmă că procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu încălcarea legii, în contextul în care existau circumstanțe care indicau existența unei posibile infracțiuni penale, fiind deja pornit un proces penal. El afirmă că aceste aspecte nu au fost luate în considerare de instanța de fond. Mai invocă încălcarea dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, susținând că instanța nu a examinat în mod corect și complet probele administrate și a aplicat eronat normele de drept material și procesual. De asemenea, acesta susține că vinovăția sa nu a fost dovedită și că fapta ar avea, în realitate, caracter penal, nu contravențional.

Totodată, contestă legalitatea procesului-verbal contravențional, invocând vicii de procedură și încălcări ale Codului contravențional, care ar atrage nulitatea acestuia. În special, afirmă că au fost aplicate „metode polițienești inoportune și controversate", ceea ce ar duce la nulitatea actului constatator, făcând trimitere la articolele privind nulitatea procesului-verbal (art.441, 443 și 445 Cod contravențional al Republicii Moldova).

De asemenea, se invocă existența unor circumstanțe ignorate de autorități și de instanța de fond, în sensul că fapta imputată ar avea, în realitate, caracter penal, existând un proces penal deja pornit. Din acest motiv, susține că nu era legală sancționarea contravențională până la clarificarea naturii juridice a faptei.

Recurentul mai afirmă că instanța de fond nu a examinat și nu a apreciat corect probele din dosar, încălcând principiul administrării și evaluării probelor prevăzut de art.425 alin.(3) Cod contravențional. În opinia sa, instanța a ignorat probele care îi erau favorabile și s-a bazat exclusiv pe cele ale acuzării, fără o analiză critică.

Un alt viciu invocat este motivarea defectuoasă a hotărârii judecătorești. Recurentul susține că instanța s-a limitat la afirmația că probele administrației „nu au fost combătute",

fără o analiză logică și juridică reală, ceea ce ar echivala cu o motivare insuficientă și neconformă standardelor unui proces echitabil (art.6 CEDO).

În concluzie, recurentul solicită admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare a acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și încetarea procesului contravențional, pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale unei contravenții.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia *de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Sergiu BURCA împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r - 4168/2024 din 27 martie 2025*, *din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod*. În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

Potrivit art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale şi se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârşeşte fapta îşi dă seama şi prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod uşuratic vor putea fi evitate.*

Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenția se săvârşeşte cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârşită cu intenție dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârşită din imprudență dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.*

În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravențional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârşirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenției. Procesul contravențional se desfăşoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența

cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

7. Potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, la data de 23.10.2024 agentul constatator al Inspectoratul de Poliție Râșcani, NIȚA Adriana, a încheiat procesul - verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 prin care BURCA Sergiu a fost sancționat conform prevederilor art.70 alin.(2) Cod contravențional, reținându-se că, la data de 13.09.2024, în mun. Chișinău, *****, BURCA Sergiu a răspândit cu buna știință informație mincinoasă ce defăimează o altă persoană fiind însoțită de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni și anume a postat pe rețelele de socializare Facebook informație Constantin MOVILĂ învinuind în participare unui grup criminal.

La 24.10.2024, BURCA Sergiu, nefiind de acord cu procesul - verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din data de 23.10.2024, a depus o contestație împotriva procesul - verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator.

Drept consecință, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r - 4168/2024 din 27 martie 2025, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația depusă de către BURCA Sergiu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024, întocmit conform prevederilor art.70 alin.(2) Cod contravențional.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea Hotărârii primei instanțe.

8. ***Cu referire la legalitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție, Colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În continuare, instanța de judecată remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în

materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001*).

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Examinând materialele cauzei contravenționale Colegiul nu a stabilit încălcarea cărorva drepturi şi libertăți ale lui BURCA Sergiu or acestuia i-au fost aduse la cunoștință drepturile şi obligațiile, inclusiv prin precizarea acestora în partea verso a actului contestat, pentru primirea căruia, aceasta a confirmat prin semnătura sa olografă în rubrica nr. 19 din procesul verbal cu privire la contravenție. La fel, se reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului, fapt confirmat prin semnătura aplicată la rubricile corespunzătoare. În aceste condiții, Colegiul consideră că a fost respectat și art.443 alin.(1) lit.g) Cod contravențional, prin care contravenientei i-a fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa, formulându-le inclusiv prin contestarea actului în instanța de judecată.

Referitor la alegația recurentului privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice, Colegiul penal relevă că potrivit practicii judiciare constante, individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța de recurs constată că agentul constatator a respectat prevederile art.443 alin.(1) lit. a)-h) Cod contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana

în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care Colegiul nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Astfel analizând sub aspectul legalității procesului verbal cu prevederile art.443 Cod contravențional, nu denotă careva temeiuri de nulitate ale acestuia, or, acesta reflectă inclusiv locul comiterii faptei contravenționale, semnătura agentului constatator, cât și încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

Respectiv, Colegiul respinge alegațiile recurentului referitoare la declararea nulității procesului contravențional, or legiuitorul la art.445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința nulității absolute, care intervine în mod imperativ, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, în cazul *neconsemnării* în procesul verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna.

Cu precădere la caz, instanța de recurs precizează că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional, respectiv procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024 întocmite în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional *au fost întocmite, cu respectarea* rigorilor instituite de art.443 al Codului contravențional iar careva elemente sau împrejurări, care ar condiționa declararea nulității absolute a acestui proces-verbal, nu au fost stabilite. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, Colegiul nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art.425 alin.(6) al Codului contravențional.

9. ***Sub aspectul temeiniciei*** procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când

administrează și apreciază probatoriul (cauza *Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999*).

Colegiul penal apreciază că, în măsura în care proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 și a deciziei de sancționare din 23.10.2024, nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, Colegiul nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art.425 alin.(6) al Codului contravențional.

În ce privește constatarea existenței faptei contravenționale, în urma studiului materialelor cauzei contravenționale, instanța de recurs ajunge la ferma convingere că, la data de 13.09.2024, în mun. Chișinău, *****, BURCA Sergiu a răspândit cu buna știință informație mincinoasă ce defăimează o altă persoană fiind însoțită de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni și anume a postat pe rețelele de socializare Facebook informație Constantin MOVILĂ învinuind în participare unui grup criminal.

Astfel, cet. BURCA Sergiu prin acțiunile sale este pasibil de a fi atras la răspundere contravențională conform prevederilor art.70 alin.(2) Cod contravențional, care prevede sancțiune pentru - *calomnia, adică răspândirea cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează o altă persoană, însoțită de învinuirea în săvârşirea unei infracţiuni,* iar vinovăția sa în săvârșirea faptei ilicite imputate este dovedită indubitabil prin următoarele probe, care au fost cercetate după cum urmează:

- ***Sesizarea, potrivit căruia, Constantin MOVILĂ, în temeiul prevederilor art.70 alin.(2) Cod contravențional a sesizat organele competente cu privire la acțiunile cet. BURCA Sergiu***, care constau în răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce îmi defăimează onoarea, demnitatea și reputația profesională, prin atribuirea neîntemeiată a unor fapte ilegale și infracționale. (f.d.10);
- ***Originalul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024*** potrivit căruia a fost constatată și calificată contravenția comisă de BURCA Sergiu în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional (f.d. 9);
- ***Raportul ofițerului superior al DP mun. Chișinău din 23.10.2024,*** Adriana NIȚA, (f.d. 21)
- ***Declarațiile persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional Sergiu BURCA din 23.10.2024***. (f.d. 14);

10. În lumina analizării probelor administrate, instanța de recurs reține că fapta contravenientului BURCA Sergiu a fost corect și temeinic calificată de agentul constatator în baza art.70 alin.(2) Cod contravențional, iar vinovăția acestuia este pe deplin demonstrată prin probele prezentate în materialele cauzei. Faptul că BURCA Sergiu nu recunoaște vina nu influențează concluziile instanței, deoarece obiecțiile sale sunt declarative și neînsoțite de probe care să le susțină, constituind doar o modalitate de apărare. Aceasta nu diminuează credibilitatea constatărilor agentului constatator, care s-au realizat în conformitate cu normele legale și prin respectarea procedurii stabilite.

Instanța de recurs reține că, pentru existența contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional – calomnia, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor elemente constitutive: obiectul juridic, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă, în corelație cu

împrejurările de fapt stabilite în cauză, inclusiv cele expuse în sesizarea persoanei vătămate și în materialele organului constatator.

Obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale privind protecția onoarei, demnității și reputației persoanei împotriva răspândirii cu bună știință a unor informații mincinoase însoțite de învinuiri de comitere a unor infracțiuni.

Din conținutul sesizării depuse de Constantin MOVILĂ rezultă că acesta invocă lezarea gravă a reputației sale profesionale și sociale, prin asocierea sa cu un presupus „grup criminal organizat", activități de escrocherie și omor, licitații și executări pretins frauduloase.

Prin urmare, obiectul juridic este afectat în mod direct, fiind vizată reputația și imaginea persoanei vătămate în fața publicului larg.

Latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional constă în acțiunea de răspândire a unor informații, caracterul fals al acestora și anume natura defăimătoare a informațiilor și existența unei învinuiri privind săvârșirea unei infracțiuni precum și comunicarea acestora către terți.

Din materialele cauzei și din raportul organului constatator rezultă că la 13.09.2024 și 23.09.2024, pe rețelele de socializare Facebook, BURCA Sergiu a publicat și distribuit materiale video și postări, în care Constantin MOVILĂ era asociat cu infracțiuni grave și activități ilegale.

Se reține că aceste informații au fost diseminate către un cerc nedeterminat de persoane, distribuite de mai multe ori, vizualizate și comentate public.

Prin urmare, elementul material al contravenției este realizat prin acțiuni de publicare și răspândire în mediul online, cu efect de expunere publică.

Subiect activ al contravenției este persoana fizică responsabilă penal contravențional, care a împlinit vârsta răspunderii. În cauză, din actele organului constatator rezultă că BURCA Sergiu, născut la 22.02.1983 și are calitatea de subiect activ calificat al contravenției, fiind persoana care a realizat efectiv postările și distribuirea materialelor.

Latura subiectivă presupune existența intenției directe sau indirecte, respectiv cunoașterea caracterului fals al informațiilor și asumarea consecințelor defăimătoare.

Colegiul reține că din probele administrate rezultă că informațiile au fost prezentate ca afirmații certe, au avut un caracter acuzator grav (infracțiuni de omor, grup criminal), și au fost difuzate public, în mod repetat.

Prin urmare, se prezumă existența intenției, în sensul art.14 Cod contravențional, respectiv acceptarea conștientă a consecințelor prejudiciabile.

Simpla negare a vinovăției de către contravenient nu este suficientă pentru înlăturarea răspunderii, în lipsa unor probe contrare apte să răstoarne constatările organului de constatare.

În acest context Colegiul a stabilit că din sesizarea lui Constantin MOVILĂ rezultă descrierea detaliată a postărilor, indicarea caracterului fals al informațiilor, impactul public (vizualizări, distribuiri), și prejudiciul moral invocat.

Din raportul organului constatator rezultă că fapta a fost verificată de IP Râșcani, au fost stabilite elementele contravenției, a fost întocmit proces-verbal de constatare, iar materialele au confirmat existența postărilor și a conținutului incriminat. Aceste două categorii de acte se coroborează și susțin existența faptei contravenționale.

11. În lumina probelor administrate și a analizei elementelor constitutive, instanța de recurs reține că acțiunile lui BURCA Sergiu întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional, fapta constă în răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase, informațiile sunt de natură defăimătoare și însoțite de învinuiri privind comiterea unor infracțiuni iar vinovăția este dovedită prin coroborarea probelor din sesizare, raportul organului constatator și materialele cauzei. Prin urmare, încadrarea juridică realizată de agentul constatator este corectă și temeinică.

Totodată, Colegiul apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui BURCA Sergiu sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

Potrivit prevederilor art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante. Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecata revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petiționarul urmează să-și probeze nevinovăția. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de recurs a verificat legalitatea și temeinicia deciziei de sancționare şi a procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024.

Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, concluziile agentului constatator aferent vinovăției lui BURCA Sergiu în comiterea încălcării prevederilor art.70 alin.(2) Cod contravențional, sunt fondate, iar acuzarea formulată de agentul constatator se întemeiază pe careva probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției acestuia.

12. Examinând criticile formulate de recurentul BURCA Sergiu, instanța de recurs le apreciază ca fiind neîntemeiate, declarative și lipsite de suport probatoriu, nefiind de natură să răstoarne legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond.

Cu privire la pretinsa existență a unui proces penal și calificarea faptei ca infracțiuni, instanța de recurs reține că simpla invocare a existenței unei „*posibile infracțiuni*” sau a unui proces penal nu exclude, în mod automat, răspunderea contravențională, în lipsa unei hotărâri penale definitive care să stabilească o altă calificare juridică a faptei.

Or, în speță nu există o hotărâre penală de constatare a unei infracțiuni, nu s-a demonstrat existența unei identități între obiectul procesului penal invocat și fapta contravențională reținută iar susținerile recurentului au caracter pur afirmativ.

Prin urmare, acest argument este ***irelevant juridic*** și nu afectează legalitatea procesului-verbal contravențional.

Cu privire la pretinsa încălcare a art.6 CEDO, Colegiul constată că dreptul la un proces echitabil a fost respectat în integralitate, întrucât recurentul a avut acces deplin la instanță, a fost informat despre acuzație, a avut posibilitatea de a prezenta probe și apărări iar cauza a fost examinată de o instanță independentă și imparțială. Simpla nemulțumire față de soluția adoptată nu echivalează cu încălcarea art. 6 CEDO. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului stabilește că art. 6 nu garantează o soluție favorabilă, ci un proces echitabil în ansamblu.

Cu privire la critica privind aprecierea probelor de către instanța de fond, contrar susținerilor recurentului, instanța de fond a examinat toate probele administrate, a motivat soluția în fapt și în drept și a realizat o analiză coroborată a materialului probator.

Afirmația că „probele nu au fost combătute" reprezintă o concluzie juridică derivată din lipsa unor probe contrare pertinente, nu o prezumție arbitrară. În drept contravențional, sarcina de a răsturna constatările agentului constatator revine persoanei sancționate, prin probe concludente, ceea ce în speță nu s-a realizat.

Cu privire la pretinsa lipsă de analiză a circumstanțelor cauzei instanța de recurs respinge ca neîntemeiată critica privind „ignorarea circumstanțelor", întrucât elementele esențiale ale cauzei au fost examinate, fapta a fost individualizată în mod clar (postări pe Facebook, conținut defăimător, învinuiri de infracțiuni) iar încadrarea juridică în art.70 alin.(2) Cod contravențional este corectă. Simple afirmații privind „abuzuri" sau „circumstanțe ignorate" nu pot substitui proba juridică.

În această ordine de idei, agentul constatator a acumulat probe suficiente şi verosimile întru susținerea actului de constatare şi propunerii de tragere a persoanei la răspundere contravențională. Or, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de codul contravențional, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Prin urmare, toate probele administrate și apreciate în cumul cu circumstanțele speței, dovedesc fără echivoc vinovăția cet. BURCA Sergiu în săvârșirea contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional, în același aspect, față de probele administrate în cauză, de prezumția de legalitate şi temeinicie a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate, care nu au fost răsturnate în cazul de față, iar în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată inclusiv pe baza constatărilor personale a agentului constatator, dar și a probelor acumulate, iar făptuitorului BURCA Sergiu i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal, inclusiv de a prezenta obiecții atât la momentul întocmirii procesului verbal, semnând procesul verbal cu privire la contravenție la toate rubricile, în acest sens, Colegiul consideră că nu au fost răsturnate aceste prezumții de care se bucură procesul verbal cu privire la contravenție. Or, procesul verbal cu privire la contravenție nu este un simplu act de acuzare, întrucât conține și constatarea faptei făcută personal de agentul constatator, precum și eventual sancțiunea aplicată, iar astfel, acest act nu numai că nu este lipsit de forță

probantă, dar face dovada situației de fapt până la proba contrară, care trebuie făcută inclusiv de făptuitor.

La fel, instanța de recurs consideră oportun de a preciza că, prezumțiile bazate pe fapte sau legi operează în toate sistemele de drept și nu sunt interzise de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în măsură în care statul respectă limite rezonabile, având în vedere importanța scopului urmărit, dar și respectarea dreptului la apărare. Respectiv, scopul urmărit a fost de a asigura respectarea ordinii de drept și protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor împotriva atingerilor aduse onoarei, demnității și reputației acestora prin răspândirea de informații mincinoase în spațiul public, inclusiv în mediul online. În aceste condiții, Colegiul statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, fiind comisă cu bună-știință şi respectiv cu vinovăție de către cet. BURCA Sergiu, iar astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate petiționarului, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenției prevăzute la alineatul (2) a art.70 a Codului contravențional.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanța de judecată, încheierea procesului - verbal fiind temeinică. Suplimentar, având în vedere că, procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, Colegiul reține că, consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

13. Referitor la sancțiunea aplicată de către agentul constatator, Colegiul apreciază că aceasta a fost a fost administrată în limitele impuse de art.30 alin.(2) a Codului contravențional și în limitele stabilite de art.70 alin.(2) Cod contravențional, în vigoare la momentul comiterii faptei, de altfel fiind stabilită în cuantumul limitei aplicabile la acel moment de 60 unități convenționale, echivalentul a 3000 (trei mii) lei, după cum statuează imperativ sancțiunea normei speciale, iar ca urmare, sancționarea făptuitorului nu s-a făcut în scop abuziv, ci doar reieșind din faptul că contravenienta BURCA Sergiu s-a găsit vinovat de săvârșirea faptelor, astfel cum au fost descrise în procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024. Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art.441 al Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

Colegiul apreciază pedeapsa aplicată una echitabilă și proporțională acțiunilor contravenientului or această măsură de pedeapsă este echitabilă și proporțională pericolului social al contravenției și persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal și eficient își va atinge scopul de restabilire a echității sociale și prevenirea în săvârșirea de noi contravenții, atât din partea contravenientului, cât și a altor persoane.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recurentul nu a combătut probatoriul din dosar, respectiv dubii la capitolul vinovăției cet. BURCA Sergiu de comiterea faptei contravenționale, în condițiile în care au fost prezentate probe verosimile, concludente și pertinente, dar și administrate fără careva încălcări la etapa de colectare a acestora, care

demonstrează clar și fără echivoc faptul comiterii acțiunii contravenției imputate, de către BURCA Sergiu.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția acuzatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30)*.

Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania)*.

14. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit.a)-l). Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra vinovăției făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.70 alin.(2) Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către contravenient în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele. Instanța de recurs subliniază că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.466 Cod contravențional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată fără a fi invocate careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art.470 alin.(3) Cod contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului, circumstanțe care la caz nu se regăsesc.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

15. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Sergiu BURCA, și a menține Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r - 4168/2024 din 27 martie 2025, fără modificări.

16. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Sergiu BURCA împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 5r - 4168/2024 din 27 martie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 467987 din 23.10.2024, în privința lui ***BURCA Sergiu*** în temeiul art.70 alin.(2) Cod contravențional, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI